

Teemu on Ylläksen alueella ainoa yrittäjä, joka on erikoistunut maastohiihtosuksiin. Haavistolle toimitetaan suksia huoltoon ympäri maata.

Tunne olosuhteet ennen kuin käyt huoltohommiin

Suunnitelmissa Ylläs–Levi-hiihto 9. huhtikuuta? Suksisliippari Teemu Haavisto vinkkaa, mitä kannattaa ottaa huomioon, kun sukii suksia kisakuntoon.

Pari viikkoa ennen Ylläs–Levi-hiihtoa sääät näyttivät hiihtämisen ja latuhuollon kannalta haastavilta. Päivisin lämpötila keikkui jopa kymmenen plussa-asteen korvilla, ja aurinko porotti ladut sohjoksi. Yöllä taas käytiin juuri sen verran pakkasella, että aamulla ladut olivat peilijäättä.

Nyt Ylläs–Levi-hiihtoon on enää viikko. Miltä tilanne näyttää suksihuoltajan silmissä?

– Jäätynyt kova pohja saattoi olla hyvä juttu tapahtuman kannalta, etenkin kun siihen on vähän jo satanut päälle uutta lunta, **Teemu Haavisto** pohtii.

– Ei käy niin kuin jonain vuonna Ylläs–Levi-hiihdossa, että Pyhäntunturin takana sauvat löivät läpi latupohjasta. Nyt siellä on ainakin kunnon kova korppu alla. Vielä kun saisi kymmenen senttiä lisää lunta, sitten tilanne olisi jo tosi hyvä. Sekin on muuten hyvä, että lunta tulee hitaasti lisää. Silloin uusi lumi sekoittuu vähitellen pohjalumen kanssa, ja latu pysyy liukkaana.

Haavisto ei usko, että hiihtokausi jäisi aikaisen kevään jalkoihin.

– Viikko sitten oli vappukelit, ja kun näin aikaisin on lauhaa, tulee kylmä ja pitkä kevät, Haavisto povaa.

Voitelu aamun sään mukaan

Ylläs–Levi-tapahtuman ajankohdan sääennusteita taitaa olla tässä vaiheessa turha tiirailla. Ennusteet ehtivät muuttua moneen kertaan. Jonkin sortin en-

nustajan taitoa kuitenkin tarvitaan, kun huolletaan suksia kisakuntoon.

– Suurin massa panikoi iltpäivän vesikeliiä ja valitsee voitelun, joka toimii iltpäivällä. Siinä on peli heti menetetty, kun ensin hiihdetään 40 kilsaa kuivalla vitilumella ja osin avotunturissa. Aina voidellaan aamun tilanteen mukaan, Haavisto painottaa.

Haavisto vinkkaa, että kannattaa käydä ennakkoon, vaikka kisaa edeltävänä päivänä, katsomassa olosuhteita.

– Ylläs–Levi-reitillä pitää myös muistaa, että tunturissa on hyvin paljon talvisempaa kuin kylän pinnassa. Kellostapulin kurussa ja Kukaksen päällä vaikuttavat myös tuulet ja tuiskulumi.

Jos Haavisto saisi päättää, hän aikaistasi kisojen starttia parilla tunnilla.

– Silloin kelit olisivat optimit. Mutta taitaa Norjan televisio määrätä toisin. Siellä on kellot tuntia vähemmän kuin meillä ja ennen kisaa esitetään tunnin kisastudio.

Ylläs-Levin osallistujamäärä jäämässä pieneksi

Ylläs–Levi-hiihdon osallistujamäärä näyttää tänä vuonna jäävän reilusti alle tuhanteen. Koronalla lienee vielä näppinsä pelissä. Tammikuussa, kun olisi pitänyt olla kärppänä varaamassa matkoja ja majoituksia, oli vielä hyvin epävarmaa, minkälainen keväästä tulee rajoitusten suhteen.

Haavisto myös harmittelee, etteivät suomalaiset ole samalla tavalla innostuneita massatapahtumista, mitä maailmalla ollaan.

– Rakkaissa naapurimaissamme kynys osallistua tapahtumiin on toinen, on kyseessä sitten hiihto, polkujuoksu tai pyöräily. On muuten erikoista, että vaikka Suomi on niin sanottu hiihtomaa, Vasaloppetissa on mukana enemmän tanskalaisia kuin suomalaisia, Haavisto naurahtaa.

– Ylläs–Levi on toki vielä nuori tapahtuma verrattuna vaikka juuri Vasaloppettiin, hän lisää.

Haavisto kaipaa Ylläkselle enemmän aktiivihiihtäjiä. Siinä hän uskoo, että Ylläs–Levi-hiihdosta leviävä kuvamateriaali auttaa.

– Helikopterikuvat maisemista ja olosuhteista leviävät aktiiviharrastajien parissa kulovalkean tavoin. Toivottavasti se tavoittaa myös pääkaupunkiseudun kaupunkien nuoret aktiivihiihtäjät. Hoksaisivat, kuinka hienoa täällä on hiihtää.

Vähän käyttäjiä kolmosluokan laduilla

Haavisto kiittelee isojen kaupunkien työtä latujen parissa – sieltä se seuraava aktiiviharrastajapolvi ponnistaa.

– Siellä on selkeä kilpailu hiihtoalueilla, ja niitä on tekemässä todella kovia ammattilaisia. Kaupungeissa suurin syy latujen tekemiseen on se, että saadaan kansa liikkumaan ja huolehtimaan ter-

veydestä. Me taas tarvitsemme niitä aktiivihiihtäjiä tänne, jotta on järkeä pitää näin isoa latuverkostoa yllä.

Suksihuoltaja hiihtää paljon itsekin, pääasiassa pitkiä, yli 30 kilometrin lenkkejä, usein 50–60 kilometriä. Samalla hän on seurannut, kuinka latuja käytetään.

– Kauempana keskustasta, meidän parhailla laduillamme, on todella vähän hiihtäjiä. Edellisenä viikonloppuna hiihdin Äkäslompolosta Äkäsmyllylle ja takaisin, Kutujärven ja Peurakallion välillä tuli vastaan ehkä kymmenen hiihtäjää. Pitäisi ohjeistaa hiihtäjiä sille suunnalle.

Isojen tapahtumien sesonki

Haastattelun aikana Haaviston puhelin soi tiuhaan ja ovikin käy useampaan otteeseen. Haaviston yritys Ski Service Teemu Haavisto toimii nyt kolmatta talvea ja on jo saavuttanut hyvin tunnettuutta. Suksia ja asiakkaita tulee ympäri maan. Myös paikalliset urheiluliikkeet toimittavat Haavistolle suksia huoltoon.

– Noin puolet suksista tulee perushiihtäjiltä, toinen puoli ammattilaisilta. Minun hommissani eletään nyt todellista high seasonia, kun on ensin Lapponia-hiihdot, heti perään Rovaniemellä SM-kisat ja sitten vielä Ylläs–Levi.

Tänään Haavisto tuli aamulla puoli seitsemältä töihin.

– Vaimo vei mennessään päivän ensimmäiset suksset Muonioon. Moni ha-

luaisi tuoda suksset illalla hiihtopäivän jälkeen, mutta en tee enää iltaisin töitä. Ehtii itsekkin harrastaa ja touhuta lasten kanssa. Kun tuo suksset aamulla, ne ovat seuraavana päivänä valmiit. Siinä voi ottaa väliin vaikka lepopäivän tai harrastaa jotain muuta lajia, Haavisto vinkkaa.

– Ja toki monella aktiivihiihtäjällä on useammat suksiparit, joita vaihdella.

Niin on Haavistollakin – suksia on sekä perinteiseen että vapaaseen. Hiihtotavan hän valitsee sään mukaan.

– Nollakelillä ja räntäsateella vapaata. Kun vaihtelee hiihtotapaa, ei tule koskaan pito-ongelmia.

Jos niitä pito-ongelmia kuitenkin löytyy, ehtiikö vielä huollattaa suksset ennen Ylläs–Leviä?

– Juu, tehdään sitten vähän pidempää päivää tapahtuman alla. Lapponia-hiihtäjillekin olen luvannut venyttää viikonloppua.

Satu

Ylläs–Levi hiihdetään lauantaina 9. huhtikuuta. Kuukkelissa, joka ilmestyy 8. huhtikuuta julkaistaan kisapäivän bussikuljetusten aikataulut ja yleisölle vinkit parhaista katselupaikoista.